

Warszawa, 14/04/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

RPO - 577860 - III/08/DB

00-090 Warszawa Tel. centr. 022 55177 00
Al. Solidarności 77 Fax022 827 64 53

Pani
Agnieszka Chłoń - Domińczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie dziękuję za przedstawienie stanu prawnego i wyjaśnień w sprawie zróżnicowania sytuacji rencistów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zasad opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, przekazanych w piśmie z dnia 25 lutego 2008 r., znak: DUS-07-55-BS/08.

Niestety, napływające w dalszym ciągu do Rzecznika Praw Obywatelskich skargi od wymienionej grupy osób powodują konieczność podjęcia przeze mnie dalszej korespondencji w tej sprawie. Po wnikliwej analizie argumentów przedstawionych przez Panią Minister, podzielam pogląd, iż co do zasady, nałożenie obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez osoby mające ustalone prawo do renty i prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jest uzasadnione i to zarówno z punktu widzenia polityki rynku pracy, jak również ze względu na przyszłe uprawnienia emerytalne. Jednak dalsza część wypowiedzi Pani Minister potwierdza zaprezentowane przeze mnie stanowisko, że obowiązujące od dnia 1 stycznia 2008 r. przepisy doprowadziły jednak do zróżnicowania grupy podmiotów będących w tej samej sytuacji faktycznej i prawnej, tzn. grupy osób mających ustalone prawo do renty i prowadzących jednocześnie działalność pozarolniczą. Zróżnicowania dokonano w dwóch płaszczyznach:

1. ze względu na prowadzoną działalność pozarolniczą - obowiązek opłacania składek dotyczy bowiem wyłącznie osób prowadzących działalność gospodarczą w ramach działalności pozarolniczej. W świetle zaś art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.) za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się nie tylko

osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych; ale także twórcę i artystę; osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu oraz wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

2. ze względu na rodzaj pobieranej renty - obowiązek opłacania składek dotyczy bowiem wyłącznie osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z systemu powszechnego.

Z wypowiedzi Pani Minister zawartej na str. 2 (trzeci akapit) wynika, że *„wprowadzenie tej zmiany miało na celu zrównanie pozycji rynkowej rencistów prowadzących działalność gospodarczą z rencistami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę - poprzez objęcie obowiązkiem ubezpieczeń społecznych obydwu grup rencistów. Brak jest ponadto merytorycznego uzasadnienia odrębnego traktowania przez system ubezpieczeń społecznych przedsiębiorców będących rencistami”*.

Przedstawione argumenty są słuszne i racjonalne, jednakże nie są to argumenty na poparcie dokonanych zmian. Zmiany te nie doprowadziły bowiem do pożądanego zrównania pozycji rynkowej rencistów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę z rencistami prowadzącymi działalność gospodarczą. O takim zrównaniu można by mówić dopiero wówczas, gdyby obowiązkowi ubezpieczeń podlegali wszyscy renciści (mundurowi, rolniczy, pobierający renty rodzinne) prowadzący działalność pozarolniczą, a nie tylko renciści z systemu powszechnego prowadzący działalność gospodarczą. Grupa nie objęta obowiązkiem ubezpieczeń pozostaje bowiem w dalszym ciągu na lepszej pozycji rynkowej, mimo, że zdaniem Pani Minister, które w pełni podzielam, brak jest merytorycznego uzasadnienia do odrębnego traktowania przez system ubezpieczeń społecznych przedsiębiorców będących rencistami.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o ponowne zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

Z poważaniem

/-/ Stanisław Trociuk